

25 ΑΥΓ. 2016

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ερ. Φ.: 411

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : tmnpke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κα Θεοδώρα Μεγαλοοικονόμου
2. Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και
Θρησκευμάτων

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 7538/5.8.2016 Ερώτηση με θέμα:
«Υπό κατάρρευση ο ναός της Μεγάλης Παναγιάς στη Σαμαρίνα Γρεβενών»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 7538/5.8.2016 Ερώτησης της Βουλευτού κας Θεοδώρας Μεγαλοοικονόμου και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες μας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Ο Ιερός Ναός Κοιμήσεως της Θεοτόκου «Μεγάλη Παναγιά» βρίσκεται εντός του οικισμού της Σαμαρίνας Γρεβενών και είναι κηρυγμένος ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο με την Υ.Α. 15794/19.12.61, Φ.Ε.Κ. 35/Β' /2.2.62. Σύμφωνα με την λιθανάγλυφη επιγραφή στο περιθύρωμα της νότιας εισόδου ο ναός ανεγέρθη το 1816. Στην κτιπορική επιγραφή αναφέρεται το 1829 ως χρονιά ιστόρησης του ναού. Στο εσωτερικό του είναι κατάγραφος με αιογραφίες Σαμαριναίων ζωγράφων του 1829. Ανήκει στον τύπο των τρίκλιτων ξυλόστεγων βασιλικών με ημικυκλική αψίδα ιερού και υπερυψωμένο δώροφο γυναικωνίτη, γενικών εξωτερικών διαστάσεων 37.70μ.Χ17.60μ. Σημαντικά δείγματα της ξυλογλυπτικής τέχνης αποτελούν το επίχρσο τέμπλο, ο άμβωνας και ο δεσποτικός θρόνος. Στο ανατολικό άκρο της νότιας στοάς υπάρχει νεωτερικό παρεκκλήσι αφιερωμένο στους Αποστόλους Πέτρο και Παύλο. Νοτιοδυτικά του ναού υψώνεται τριώροφο λιθόκτιστο κωδωνοστάσιο του 1876 με τετράγωνη κάτοψη στη βάση και πολυγωνική στους ορόφους που φέρουν τοξωτά ανοίγματα.

Από τη δεκαετία του 1990 έγιναν διάφορες ενέργειες από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού για την εκπόνηση και εφαρμογή μελετών συντήρησης και αποκατάστασης, μελέτες όμως που δεν κατέστησαν ώριμες ώστε να ενταχθούν σε χρηματοδοτικό πρόγραμμα.

Το 2005 πραγματοποιήθηκε Μελέτη συντήρησης των τοιχογραφιών, του ξυλόγλυπτου τέμπλου και της ξύλινης οροφής του Ι. Ν. Κοίμησης Θεοτόκου (Μεγάλη Παναγιά) Σαμαρίνας Ν. Γρεβενών από την αρμόδια τότε 11^η ΕΒΑ, η οποία υπεβλήθη στο Τοπικό Συμβούλιο Μνημείων Δυτικής Μακεδονίας, το οποίο γνωμοδότησε θετικά με την 17^η πράξη/22.9.2005.

Με το ΥΠΠΟ/ΔΑΒΜΜ/66222/2329/13.12.2005 η Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων κατέθεσε επ' αυτού απόψεις στην Διεύθυνση Συντήρησης αναφέροντας ότι: α) για να εφαρμοστεί η μελέτη συντήρησης θα πρέπει να ολοκληρωθεί προηγουμένως η μελέτη αποκατάστασης και να γίνουν οι προβλεπόμενες από αυτήν εργασίες και β) ότι αναμένουν συμπληρωματικά στοιχεία προκειμένου να εξεταστεί η εν λόγω μελέτη αποκατάστασης και αντισεισμικής προστασίας από το ΚΑΣ.

Κατόπιν και σε συνεννόηση με τις συναρμόδιες Διευθύνσεις του ΥΠ.ΠΟ.Α. η Διεύθυνση Συντήρησης εισηγήθηκε για τη μελέτη με θέμα «Έγκριση μελετών: α) αποκατάστασης και αντισεισμικής προστασίας και β) συντήρησης κονιαμάτων, τοιχογραφιών, ξυλόγλυπτου τέμπλου και ξύλινης οροφής του Ιερού Ναού Κοιμήσεως Θεοτόκου "Μεγάλη Παναγιά" στη Σαμαρίνα», Ν. Γρεβενών, η οποία εγκρίθηκε με την αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΔΑΒΜΜ/54581/2196/26.9.2006 (με ανακοινοποίηση στο ορθό 5.3.2007) Απόφαση Υπουργού, μετά από σχετική γνωμοδότηση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου (Συνεδρίαση 25/18.7.2006), στην οποία τέθηκαν όροι, η τήρηση των οποίων αποτελεί προϋπόθεση για την εκτέλεση του έργου. Οι μελέτες εφαρμογής από την ομάδα μελετητών (αρχιτεκτονική μελέτη, στατική μελέτη, γεωτεχνική μελέτη, μελέτη συντήρησης) σύμφωνα με τους όρους της παραπάνω Υπουργικής Απόφασης δεν έχουν υποβληθεί ακόμα στην ΔΑΒΜΜ, ούτως ώστε να υποβληθεί ο φάκελος της μελέτης στο Κ.Α.Σ. για την κατά νόμο γνωμοδότηση.

Με έγγραφό της η ΔΑΒΜΜ προς το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο Ιερού Ναού Κοιμήσεως Θεοτόκου Σαμαρίνας Ν. Γρεβενών (ΥΠΠΟ/ΔΑΒΜΜ/23826/719/18.3.2009) ενημέρωσε ότι το έργο δεν είναι ώριμο για δημοπράτηση, καθώς δεν είχαν ικανοποιηθεί οι όροι που αφορούσαν τη μελέτη αποκατάστασης.

Κατόπιν, με έγγραφό της προς τον ανάδοχο του έργου, αρχιτέκτονα μηχανικό Ι. Μπάτα, η τότε αρμόδια 17^η ΕΒΑ ενημέρωσε ότι δεν απαιτείται η εκπόνηση μελέτης του ζωγραφικού και ξυλόγλυπτου διακόσμου καθώς αυτή πρόκειται να εκπονηθεί από τη ΔΣΑΝΜ (716/30.3.2010). Βάσει αυτού, πραγματοποιείται αυτοψία από υπαλλήλους της ΔΣΑΝΜ στον ναό στις 10.5.2010, παρουσία του αναδόχου του έργου κ. Ι. Μπάτα και του υπεύθυνου συντηρητή του έργου κ. Α. Μπέκο, για την εξέταση του ζωγραφικού και ξυλόγλυπτου διακόσμου για την εκπόνηση συμπληρωματικής μελέτης συντήρησης του ζωγραφικού διακόσμου, των ξύλινων στοιχείων, των φορητών εικόνων, του λίθινου διακόσμου και των αρχιτεκτονικών στοιχείων. Οι αναφορές των υπαλλήλων με τα στοιχεία που ζητούνται να συμπεριληφθούν στη συμπληρωματική μελέτη διαβιβάζονται στην αρμόδια τότε υπηρεσία 17^η ΕΒΑ και στον ανάδοχο του έργου.

Έκτοτε, δεν έχει κατατεθεί η σχετική συμπληρωματική μελέτη και δεν εκκρεμεί κάποιο άλλο σχετικό αίτημα.

Πρόσφατα κατατέθηκε προς έγκριση στην Εφορεία Αρχαιοτήτων Γρεβενών μελέτη προσωρινής υποστύλωσης του ανατολικού τοίχου του μνημείου (αρ. πρ. 653/11.4.16) από ιδιωτικό γραφείο. Η Υπηρεσία διαβίβασε τη μελέτη στη ΔΑΒΜΜ. Λόγω της κρίσιμης κατάστασης του μνημείου, η ΔΑΒΜΜ βρίσκεται αυτή τη στιγμή στη διαδικασία επικαιροποίησης της προαναφερόμενης μελέτης προσωρινής υποστύλωσης, σε συνεννόηση με τους μελετητές, και άμεσης ανάθεσης των εργασιών αντιστήριξης. Εντός του Σεπτεμβρίου προτίθεται να ολοκληρώσει τη διαδικασία για την άρση της επικινδυνότητας λαμβάνοντας επείγοντα στερεωτικά μέτρα.

Ο Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΜΠΑΛΤΑΣ

Εσωτερική Διανομή:

1. ΔΒΜΑ
2. ΔΑΒΜΜ
3. Διεύθυνση Συντήρησης
4. ΕΦΑ Γρεβενών

Ακριβές Αντίγραφο

Η Προϊσταμένη του Τμήματος της Γραμματείας,
Αρχείου και Ενημέρωσης Κοινού

